

TÜRKİYE'DE KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (OMBUDSMANLIK) İMAJINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Ombudsman Institution In Turkey (Ombudsman) An Investigation For Image

Dr. Öğr. Üyesi İsmail DURSUNOĞLU* Öğr. Gör. Handan BOYALI**
Dr. Öğr. Üyesi Serkan GÜNDOĞDU***

Geliş Tarihi: 10.05.2021 | Yayına Kabul Tarihi: 04.06.2021

Öz

Tarihi 18. yüzyıla kadar giden Kamu Denetçiliği Kurumu, kamu örgütlerini devlet adına denetleyen bir kurum olarak ortaya çıkmıştır. Kamu örgütlerini denetleyerek vatandaşları idarenin keyfi uygulamalarına karşı koruması, devlet kurumlarını dışardan bağımsız ve tarafsız şekilde denetlemesi, yapılan başvurulara kısa süre içinde nihai çözümler üretmesi ombudsmanlık kurumunun önemini her geçen gün artırmıştır. Böylece kamu idarelerindeki kötü yönetim en aza indirilerek, insan hak ve özgürlüklerine yönelik ihlallerin önüne geçilmeye çalışılmıştır.

Dünyadaki gelişimine nazaran Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumu ile ilgili çalışmalar daha geç ortaya çıkmıştır. Kamu Denetçiliği Kurumu'nun kurulmasına yönelik ilk girişimler 2006 yılında başlamıştır. 2012 yılına geldiğinde ise kurulum gerçekleşmiştir. Bu kurum, günümüzde birçok iletişim kanallarını kullanmak suretiyle etkili ve bağımsız bir şikâyet mekanizması oluşturmuştur. Vatandaşların gündelik hayatlarını kolaylaştırmayı, kamu idarelerini daha ilkeli ve güçlü bir yapıya kavuşturmayı, idare ile vatandaş arasında arabuluculuk misyonu üstlenmeyi amaçlayan Kamu Denetçiliği Kurumu, her ge-

Abstract

The Ombudsman Institution, which dates back to the 18th century, has emerged as an institution that audits public organizations on behalf of the state. The importance of the ombudsman institution has increased day by day by supervising public organizations, protecting citizens against arbitrary practices of the administration, auditing state institutions independently and impartially from outside, and producing final solutions to applications made in a short time. Thus, by minimizing bad management in public administrations, violations of human rights and freedoms were tried to be prevented.

Compared to the world development in Turkey about the Ombudsman's work began later. The first attempts to establish the Ombudsman Institution started in 2006. By 2012, the installation was completed. This institution has established an effective and independent complaint mechanism by using many communication channels today. The Ombudsman Institution, which aims to facilitate the daily lives of citizens, to make public administrations more principled and stronger, to undertake a mediation mission between the administration and the citizen,

* Bayburt Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, idursunoglu@bayburt.edu.tr, ORCID: 0000 0002 9831 1119

** Munzur Üniversitesi, Çemişgezek MYO, handanboyali@munzur.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4662-5124

*** Munzur Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, sgundogdu@munzur.edu.tr, ORCID: 0000-0001-7597-879X

29.04.2021 tarihli ve 02 nolu etik kurul kararı makale ekinde yer almaktadır.

çen gün devlet ve halk nezdinde itibar kazanmaya devam etmektedir.

continues to gain reputation in the eyes of the state and the public every day.

Bu çalışmada Kamu Denetçiliği Kurumu'nun halk tarafından bilinirliği, imajı ve nasıl algılandığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın amacı, Türkiye'de nispeten genç bir kurum olan Kamu Denetçiliği Kurumu'nun imajını belirlemektir. CAWI yönteminin uygulandığı araştırma Türkiye örneklemi oluşturacak olan 26 ilde yapılmıştır. Çalışmada kurum imajına yönelik olumlu ve olumsuz bazı sonuçlara ulaşılmıştır.

In this study, it has been tried to determine the public awareness, image and how it is perceived by the Ombudsman Institution. The purpose of the study, which is a relatively young institution in Turkey Ombudsman to determine the image of the organization. CAWI applied research of the method has been applied in 26 provinces of Turkey, which will form the sample. In the study, some positive and negative results were obtained regarding the corporate image.

Anahtar Kelimeler: Ombudsman, Ombudsmanlık, Kamu Denetçiliği, Ombudsmanlık İmajı

Keywords: Ombudsman, Ombudsman Image

GİRİŞ

Toplum, devletten yapmış olduğu iş ve işlemlerde öncelikli olarak hak, adalet ve eşitlik ilkelerine riayet etmesini beklemektedir. Modern devlet anlayışında hukuka uygun ve vatandaşlara eşit mesafede gerek toplumsal gerekse bireysel ihtiyaçları gidermek için kurumsal yapıların oluşturulması gerekmektedir. Ancak topluma hizmet etmek için oluşturulan bu kurumlar, uygulamada bazen beklenenin tam tersi iş ve işlemlerde bulunabilmektedir. Hatalı, ihmal edilmiş, yetersiz veya kötü yönetim gibi nedenlerden dolayı vatandaşın bazı noktalarda mağdur olmasına yol açmaktadır. Bu gibi durumlarda yapılan hatanın veya mağduriyetin giderilmesi için bir yargı mekanizması söz konusudur. Fakat yargı sisteminin süre, yöntem ve maliyet gibi nedenlerle dezavantajları barındırması, insanların daha kolay ulaşabildiği, bağımsız ve daha hızlı işleyen uygulamalara ihtiyaç duymasına sebep olmaktadır (Giddings, 2001: 7; Magnetto, 2003: 679). Böylece hukuk devletinin temel unsurları olan özgürlükten, adaletten, demokrasiden ve eşitlikten ödün vermeksizin vatandaşların hak ve özgürlüklerinin korunması ve bunun güvence altına alınarak kurumsallaştırılması yolunda, özellikle 1970'li yıllarda yaygınlaşan idarenin kötü yönetim ve uygulamalarına karşı duran bir model olarak kamu denetçiliği gibi bazı denetim mekanizmaları geliştirilmiştir (Kahraman, 2011: 356). Günümüzde ise kamu denetçiliği, birçok ülkede oldukça önemli bir konuma gelmiştir. Farklı siyasi rejim ve devlet yönetimlerine sahip ülkelerde de kullanılmakta ve gelişimini sürdürmeye devam etmektedir.

Kamu örgütleri ile vatandaşlar arasında arabulucu niteliği gösteren kamu denetçisi, bağımsız ve tarafsız bir şekilde gelen şikayetleri dinlemekte, gerekli inceleme, araştırma ve soruşturmayı gerçekleştirmekte ve sonucu ilgililerle birlikte kamuoyunun bilgisine sunmaktadır. Kamu denetçisi, giderek karmaşık bir yapıya bürünen devlet mekanizması içerisinde, vatandaşların haklarını kamu idarelerine karşı koruyabilmek için önemli görev icra etmektedir. İnsan hak ve özgürlükleri hususunda eğitici, caydırıcı, düzeltici ve idareyi iyileştirici işlevlerine ilaveten yöneten ve yönetilenler arasında arabuluculuk yapan kamu denetçisi, bağımsız bir kamu görevlisi olarak, vatandaşın şikayetlerini dinlemekte, onlar hakkında inceleme, araştırma ve soruşturma yapmakta ve bunun sonucunu da taraflara ve kamuoyuna duyurmaktadır.

Kamu Denetçiliği Kurumu'nun etkili bir şekilde işleyebilmesi için önemli hususlardan biri de kurumun vatandaş nezdindeki imajıdır. Çünkü kamu gücünü elinde tutan idarelerin, yaptırım gücü olmadığı halde Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından verilen kararları uygulamasında bu imaj önem arz etmektedir.

Bu çalışma Kamu Denetçiliği Kurumu'nun imajına dair vatandaşın algılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca toplumun kurumun tanınırlığı, bilinirliği, özellikleri konularındaki algılarını da saptamayı hedeflemektedir. İlk olarak Kamu Denetçiliği Kurumu'nun teorik altyapısı ele alınmış ikinci bölümde ise yapılan araştırmanın sonuçlarına yer verilmiştir.

1. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (OMBUDSMANLIK): KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Ombudsman kavramı, 19. yüzyılda vatandaşların kamu örgütlerine ilişkin şikâyetlerini soruşturmak için atanan kamu görevlisi olarak ortaya çıkmıştır (Man, 2017: 27). Ombudsman kelimesi İsveç dilinden yerleşmiş, biri “ombud”, diğeri ise “man” olmak üzere iki ayrı sözcükten oluşmuştur (Yüce ve Beyce, 2013: 26). “Ombud” sözcüğü temsilci, delege, sözcü olma anlamına gelmekte (Eren, 2000: 81), “man” ise adam, kimse, şahıs anlamlarını belirtmektedir (Tayşi, 1997: 106). Ombudsman kavramı İsveç dilinde delege veya Kral ile halk arasında bulunan elçi, avukat, vekil görevi ile yetkilendirilmiş kişi şeklinde tanımlanır (Fendoğlu, 2011: 26). Etimolojik olarak bakıldığında Ombudsman kavramı “*vatandaş haklarını koruyan, halk temsilcisi*” anlamında kullanılmaktadır. Yapısal

bakımdan ise söz konusu başvuruların yapıldığı görevli memur veya ofis- birim anlamına gelmektedir (Önen, 2016: 65). Ombudsmanlık, her ülkenin kendi yönetim felsefesine bağlı olarak idari, siyasi ve hukuki şartlarına göre değerlendirilerek oluşturulan bir kavram olduğu için üzerinde mutabık olunan bir tanımın yapılması zordur. Bu nedenle ülkelerin kendi yönetim anlayışlarına bağlı olarak değişik biçimlerde ele alınmaktadır.

Hansen, ombudsmanı şu şekilde tanımlanmaktadır. “Ombudsman, duyguları incinmiş olan kişilerin, hükümet kuruluşlarına, memurlarına ve iş görenlerine karşı, adaletsizlik ve kötü yönetime ilişkin olarak yakınmalarını alan, bağımsız bir üst düzey kamu görevlisinin başında bulunduğu, anayasal ve yasal bir temeli olan bir kurumdur” (Hansen, 1996: 195). Bir başka ifadeyle “ombudsmanlık, idarenin eylemleri, işlemleri ve davranışları üzerinde hukuka aykırılık ve yerinde denetimi yapmaya ve hukuka aykırı bulduğu veya yerinde bulmadığı işlemlerin geri alınması/kaldırılması veya bu işlem veya eylemlerden doğan zararların giderilmesi ve yurttaşlara yönelik uygunsuz davranışların düzeltilmesi için idare nezdinde girişimlerde bulunmaya ve bağlayıcı olmayan kararlar almaya yetkili olan, bağımsız bir devlet organıdır” (Erhürman, 1998: 89). Ombudsmanlık, kamu idareleri ile vatandaşlar arasında gerçekleşebilecek sorunlara “arabuluculuk” eden bir yapı olarak görülmektedir. Ombudsmanlıkla ilgili tanımlar incelendiğinde ortak yönün bir tarafın kamu idareleri, diğer tarafın ise vatandaş olduğu şeklindedir. Ombudsman, bu iki taraf arasında çıkabilecek sorunları yargı yoluna gitmeden önce çözmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla taraflara arabuluculuk yaparak çözüm önerileri sunmaktadır (Mıhçıoğlu, 1987: 169).

Ombudsman, daha çok kamu örgütlerine yönelik yapılan şikâyetleri ele almaktadır. Kamu örgütlerinin kusurlu, işlemeyen veya aksayan uygulamalarını belirlemektedir. Elde etmiş olduğu sonuçları meclis aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunmaktadır (Eryılmaz, 2018: 401). Ombudsmanlık kurumu, kapalı, klasik bürokrasinin aksine vatandaşın tarafında duran, vatandaş adına gerekli gördüğünde kamu örgütlerini sorgulayabilen, gerektiğinde bilgi ve belge talep edebilen kamusal bir kurum niteliği taşımaktadır (Özdemir, 2015: 28).

Ombudsmanın esas görevi, kamu idarelerinin denetlenmesinin yanı sıra idarenin yapmış olduğu hatalı eylemlerden dolayı meydana gelebilecek zararlara karşı halkı korumaktır (Yıldız, 1998: 32). Bu nedenle ombudsman, vatandaşla-

rın kamu idarelerine yönelik sorun ve şikayetlerini inceleyerek, vatandaş namına kamu idarelerini denetleme özelliğine sahiptir (Eryılmaz ve Şen, 1994: 55). Böylece vatandaşın kamu idarelerine karşı bir nevi avukatlığını yapmaktadır. Vatandaşların her türden hak ve çıkarlarının korunması yoluyla demokrasinin gelişimine olumlu katkılar sağlarken bir yandan da kamu idarelerinin hukuk kuralları içerisinde hareket etmesini sağlaması açısından hukuk devleti ilkesinin gelişimine önemli fayda sunmaktadır. (Parlak ve Doğan, 2016: 20). Buna ek olarak ombudsman, siyasi denetim ve kamuoyu denetimini de hukuk kuralları ve hakkaniyet ölçüleri çerçevesinde harekete geçirebilmektedir (Köse, 1999: 70). Özetle, ombudsmanlık kurumu, “yürütme amaçları bakımından düşünüldüğünde yasama organına bağlı olarak çalışmaktadır ve işlevlerini de yasama organından aldığı yetkiyle yerine getirmektedir. Ancak, yasama organından kesinlikle bağımsız faaliyet yürütmektedir” (Oosting, 2001: 5).

Ombudsman; fonksiyonları ile pozisyonları ayrı bir ombudsman kanunu ile belirtilmiş ve arkasında parlamentonun desteği olan, siyasi açıdan tarafsız, vermiş olduğu kararlarda bağımsız, kamu idareleri ile işbirliği içinde, her bakımdan yüksek standartlara sahip, kendisine kolayca ve masrafsız olarak ulaşılabilen ve medya ile aktif ilişkisi olan ayrıcalıklı bir kurumdur (Boyalı ve Gündoğdu, 2018: 102). Ombudsmanlığın geleneksel bir denetim mekanizması haline geldiği ülkelerde değişen toplumsal ihtiyaçlar, siyasal gelişmeler ve toplumların ekonomik taleplerine bağlı olarak ombudsmanlık kurumlarının uzmanlık alanlarında çeşitlenme olmuştur (Gülener, 2013: 5). Parlamento ombudsmanı, çocuk hakları ombudsmanı, askeri ombudsman, yargı ombudsmanı, insan hakları ombudsmanı, öğrenci ombudsmanı, tüketici ombudsmanı, yerel yönetim ombudsmanı, basın ombudsmanı en yaygın uygulanan ombudsmanlık türleri arasında yer almaktadır (Özden, 2005: 39). Yeni gelişmelere ve ihtiyaçlara göre bu uzmanlaşmanın daha da artacağı düşünülmektedir.

2. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU'NUN (OMBUDSMANLIK) TARİHSEL ARKA PLANI

Ombudsmanlık, uygulandığı ülkelerde siyasal yapıya bağlı olarak farklı isimlerde anılmıştır. Bazı yerlerde kamu denetçisi, medyatör, arabulucu, halk koruyucusu, parlamento savunma delegesi, parlamento komiseri, vekil, delege, avukat şeklinde isimlendirilmesine rağmen genel kabul görmüş isim olarak “ombuds-

manlık” kullanılmaktadır. Ombudsmanlık bu çalışmada, TBMM tarafından kabul edilmiş olan kamu denetçiliği kavramı ile birlikte kullanılacaktır (Abdioğlu, 2007: 81).

Ombudsmanlığın 1713 yılında İsveç'te kurulduğu bilinmesine rağmen, uygulama açısından ilk örneklerinin Osmanlı Devleti'nde olduğu iddia edilmektedir (Şahin, 2010: 133). Ancak kurumsal ve modern anlamda ilk ombudsmanlık, anayasasında da yer vermek kaydıyla İsveç'te ortaya çıkmıştır (Buck, vd., 2016: 10). Osmanlı'daki şeyhülislamlik kurumundan esinlenerek İsveç Kralı Demirbaş Şarl'ın Osmanlı'ya sığındığı dönemdeki gözlemleri neticesinde uyarladığı bir mekanizmadır (Eken, 1998: 132- 133). Ombudsman hiçbir siyasi otoriteye sahip olmamasına rağmen, kralın temsilcisi sıfatıyla kamu düzenini temin eden bir başsavcı gibi görev yapmaktaydı (Akıncı, 1999: 266). Bu şekilde ülkesinde yasalara riayet edilmesini ve kamu görevlilerinin görev ve yükümlülüklerini düzgün bir şekilde yerine getirmesini denetlemektedir (Eryılmaz, 2018: 401). Osmanlı'daki sığınma süresinin bitmesi ve ülkesine dönmesi ile vatandaşların yönetime karşı sunmuş oldukları şikâyet ve isteklerini içeren raporlardan memnun kalmış, bu uygulamanın daimi olması kararını vermiştir (Avşar, 1988: 45). Bu uygulama yaygınlaşarak İskandinav devletlerinden Finlandiya'ya, Danimarka'ya, Norveç'e oradan da İngiltere'ye kadar ulaşmıştır. Diğer Batı demokrasilerinin ilgisini ise Anglo- Sakson ülkelerinde kurulmasından sonra çekmiştir (Seneviratne, 2002: 10- 24).

Ombudsmanlık kurumunun gelişimindeki en önemli unsurlar, “yargısal denetimin çok fazla etkin işleyememesi, sınırlı bir biçimde hareket etmesi, çağdaş yönetim ve yargı anlayışına cevap verememesi” gibi hususlar vardır (Avşar, 2007: 27; Gökçe, 2012: 205). Bunun yanı sıra kamu kurumlarının örgüt içerisinde gerçekleştirdikleri “yönetimsel denetim yöntemlerinin tek yönlü ve objektif bir biçimde işleyememesi” gibi faktörler de ombudsmanlık kurumunun ortaya çıkmasındaki en önemli unsurlardandır (Eroğlu, 1978: 361).

Geleneksel denetim yollarının eksikliklerini tamamlamak ve vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini daha etkili bir şekilde koruyabilmesi için pratik, maliyetsiz, daha hızlı işleyen kurumlar günümüzde idarenin denetiminde etkili olmaya başlamıştır. Tüm bu unsurları barındıran ve dünyada yüzün üzerinde

ülkede uygulanmaya başlayan ombudsmanlık kurumlarının önemi artmaya başlamıştır (Mutta, 2005: 106). Vatandaş ile kamu idareleri arasında arabulucu olan ombudsman, aynı zamanda yargı sisteminin eksikliklerini de giderici bir görev üstlenmiş ve bu süreçte önemli gelişmeler kaydetmiştir (Tortop, vd., 1993: 180). Örneğin; idare mahkemelerinin dava yükünü azalttığı ve onların daha iyi çalışmasına yardımcı olduğu gözlenmektedir (Kestane, 2006: 128). Günümüzde her geçen günü önemini artıran bu kurumlar, idare ile vatandaş arasındaki ilişkinin sürdüğü her dönemde işlevini devam ettirecektir.

3. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMUNUN (OMBUDSMANLIK ÖZELLİKLERİ, GÖREV VE YETKİLERİ

Ombudsmanlık kurumunun ülkelerin sosyo-politik yapısından hukuk sistemine, kültürel özelliklerinden demografik yapısına göre farklı yetkileri ve çalışma alanları bulunmaktadır. Ancak genel hatlarıyla ve hemen hemen herkes tarafından ombudsmanlığın vatandaş ile idareler arasında hakemlik yaptığı, kamu kurumlarının yapmış olduğu iş ve eylemlerinde adil ve kamu yararına yapıp yapılmadığını meclis adına denetleyen bağımsız ve tarafsız bir otorite olduğu kabul edilmektedir. Genellikle cumhurbaşkanı veya meclis tarafından seçilen ombudsmanlar kendisini atayan bu kurumlar tarafından başarısızlık ya da ihmalden dolayı görevden alınabilmektedir (Sezen, 2001: 75- 76).

Ombudsmanın taşıdığı özellikler, kendisine tanınan yetkiler ve seçilme yöntemi göz önünde bulundurulduğunda ombudsmanın yargıya başvurmadan önce vatandaşın sorunlarını çözebilecek donanıma sahip etkili ve yetkili bir mekanizma olduğu görülmektedir. Ombudsmanlar genellikle meclis tarafından seçilmekte, kendilerinde ahlaki ve hukuki yönden bazı özellikleri taşıması şartı aranmaktadır. Türkiye’de ise ilgili kanunda ombudsman seçilecek kişide bulunması gereken özellikler, “ahlaki bütünlük, eğitim, devlet tecrübesi ve hukuki bir kısıtın olmaması” şeklinde sıralanmaktadır (6328 sayılı KDK Kanunu, 2012: md.10).

Ombudsman için tanınmış olan yetkiler, onun siyasi baskılardan uzak ve tarafsız bir şekilde hareket etmesini sağlamaktadır. Ombudsmanlığın meclis tarafından seçiliyor olması, başarısızlık ve ihmal olmadığı sürece görevinden alınmaması, yürütmenin etkisine maruz kalmaması gibi özellikleri ise tarafsızlığını

göstermektedir. Aynı zamanda gerekli görmesi halinde kamu idarelerinden belge ve bilgi talep edebilmesi onun işlevselliğini ve gücünü artırmaktadır. Vatandaşlar tarafından maliyetsiz ve kolay erişilebilir olması özelliği de ombudsmanlık kurumunun etkinliğini artırmaktadır (Özden, 2007: 400).

Ombudsman idarenin eylem ve işlemlerine yönelik inceleme ve araştırma yaparak mevcut sorunların çözümüne ilişkin tavsiye kararları vermektedir. Yani, idarenin yapmış olduğu işlemi iptal etme veya hukuken bağlayıcı kararlar alma yetkisi olmamakta sadece tavsiye niteliğinde kararlar vermektedir (Usta, 2014: 60- 61). Ombudsmanın sahip olduğu yetkiler ile tarafsız olması kurumun ne derece önemli olduğunun bir göstergesidir. Ancak yaptırım gücünün olmaması kurumsal etkinliğinin önünde büyük bir engeldir. Ombudsman yıl içerisinde almış olduğu kararları bir rapor halinde meclise sunmaktadır (6328 sayılı KDK Kanunu, 2012: md.22- 23).

Yukarıda da bahsedilenlerden yola çıkarak Ombudsmanlık kurumunu tanımlayan genel özellikleri şöyle belirtebiliriz (Ataman, 1997: 779- 780):

- ◇ “Anayasayla veya kanunla kurulması,
- ◇ Genellikle parlamento tarafından seçilmesi,
- ◇ İdarenin dışında yer alan ve tarafsız bir yapıya sahip olması,
- ◇ Yasama ve yürütme organlarından bağımsız olarak çalışması,
- ◇ Yıl içindeki faaliyetlerini parlamentoya rapor halinde sunması,
- ◇ Devlet sırrı niteliği bulunanlar dışındaki kamu belgelerine rahat ve sınırsız şekilde ulaşabilmesi,
- ◇ Halkın güvenini kazanmış olması ve vatandaş tarafından rahatça ulaşılabilmesi,
- ◇ Uzman niteliklere ve tecrübeye sahip olması,
- ◇ Kararlarının hukuken bağlayıcılığının olmaması.”

Tüm bu özellikler dikkate alındığında ombudsmanlık kurumunun varlığından söz edilebilmesi için birtakım asgari şartların da var olması gerekmektedir. Ombudsmanlık kurumu sadece idarenin eylem, işlem ve davranışları ile ilgili araştırma ve incelemeler yapabilmektedir. Dolayısıyla özel kişiler arasındaki uyuşmazlıklar, yasama ve yargı organının işlemleri tasarruf alanının dışında kalmaktadır (Erdoğan, 2019: 235).

Etkili bir kamu denetçiliği sisteminde, üzerinde araştırma gücü bulunanların bağımsız olması temel özelliklerinden biri olarak görülmektedir. Ombudsmanların bağımsız olması ile onların hesap veremeyeceği anlamı çıkartılmamalıdır (Önen ve Engin, 2019: 27). Her ne kadar Ombudsman yasama organı tarafından seçilse de yasama ve yürütme organlarından bağımsız bir kurum olarak faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Yine ombudsman, mahkemeler gibi bağlayıcı nitelikte kararlar alamamaktadır. Özetle, genel özellikleri idareyi denetlemesi, bağımsız ve tarafsız olması, idarenin kötü işlemesi halleri ile bunlara sebep olan işlem, eylem ve davranışları adil bir şekilde değerlendirerek tavsiyelerde bulunması ve kararlarının bağlayıcı nitelikte olmaması şeklinde sıralanmaktadır (Gişi, 2017: 9). Ombudsmanın, ülkelerin hukuk sistemi içerisinde özenle ve ayrıntılı yasal düzenlemeler ile korunması, o ülkedeki bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin o kadar çok garanti altına alınmak istendiğini göstermektedir (Önen, 2015: 169).

4. TÜRKİYE'DE KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (OMBUDSMANLIK)

Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumu, kamu idarelerinin işlem ve eylemlerini insan haklarına dayalı, adalet anlayışı çerçevesinde, hukuka ve hakkaniyete uygun olmaları açısından inceleyen, araştıran, tavsiyelerde bulunan bir kurumdur. Türkiye'de ombudsman ya da ombudsmanlık kurumu kurulması için uzun yıllar tartışmalar yapılmıştır. Özellikle 1970'li yıllardan sonra kalkınma planlarında, çeşitli sivil toplum örgütlerinin bültenlerinde, bazı hükümet programları ile siyasetlerin vermiş oldukları demeçlerde ombudsmanlığın kurulmasına ilişkin düşünceler dile getirilmiştir (Köksal, 2007: 64- 67). Türkiye'de ombudsmanlık konusu 2000'li yıllarda ciddi bir biçimde gündeme gelmiş ve 2006 yılında 5548 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu Parlamento'dan geçerek yasalaşmıştır (Özden, 2010: 143). Anayasa Mahkemesi'ne 5548 sayılı kanunun bazı maddelerinin

anayasaya aykırı olduğu gerekçesi ile dönemin Cumhurbaşkanı tarafından iptali ve yürürlüğün durdurulması talebi ile dava açılmıştır. Davaya yönelik incelemelerini yapan Anayasa Mahkemesi, 5548 sayılı kanunun geçici birinci maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesi ile 27.10.2006 tarihinde kanunun yürürlüğünün durdurulmasına karar vermiştir (Ünal, 2013: 160). 25.12.2008 tarihinde ise Anayasa Mahkemesi kanunu tümüyle iptal etmiştir. Bu iptal kararındaki gerekçeler de ele alınarak Anayasa'nın 74. maddesinde değişiklik yapılarak, TBMM'ne bağlı olarak kurulacak olan Kamu Denetçiliği Kurumu'nun yapısal ve işlevsel olarak genel bir görünümü oluşturulmuştur. Bu Anayasa değişikliği 12.09.2010 yılındaki halk oylamasının bir uzantısı olarak gerçekleşmiştir (Tutal, 2014: 176-179; Fendoğlu, 2011: 158- 159).

Türkiye'de "Kamu Denetçiliği Kurumu" şeklinde kurulan ombudsmanlık, 14.06.2012 tarihli "6328 sayılı *Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu*" ile yasalaşmıştır (Parlak ve Doğan, 2015: 757; Özer, vd., 2015: 463). Kanunun amacı; "Kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere Kamu Denetçiliği Kurumunu oluşturmaktır" şeklinde belirtilmiştir (6328 sayılı KDK Kanunu, 2012: md.1). Kamu Denetçiliği Kurumu, TBMM Başkanlığı'na bağlı, kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçesi bulunan ve merkezi Ankara'da olan bir kurumdur. Kurum, başdenetçilik ve genel sekreterlikten oluşmaktadır. Kurumda bir başdenetçi ve beş denetçi ile genel sekreter ve diğer personel görev yapmaktadır. Başdenetçiyi, TBMM seçmekte; denetçileri ise, TBMM Dilekçe Komisyonu ile İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyon seçmektedir (Eryılmaz, 2018: 404).

İlgili kanunda da belirtildiği gibi Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumu'nun temel görevi; "*idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmak*" şeklinde ifade edilmektedir (6328 sayılı KDK Kanunu, 2012: md.5). Böylelikle tarafsız ve bağımsız bir yapı ile kurulan ombudsman tipi Kamu Denetçiliği Kurumu, hem bürokrasiden şikâyetçi, idarenin hatalı ve mağduriyet doğuran işlem ve eylemleri neticesinde vatandaşları haklarını aramaya

yöneltmekte hem de yargının ve diğer denetim mekanizmalarının yükünü büyük oranda azaltmaktadır (Esgün, 1996: 270).

6382 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununda, “Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile resen imzaladığı emirler, yasama ve yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Silahlı Kuvvetlerin sırf askeri nitelikteki faaliyetleri Kurumun denetim yetkisinin dışında tutulmuştur” (6328 sayılı KDK Kanunu, 2012: md.5; Özden, 2010: 173).

Kuruma başvurunun kolay ve masrafsız olması kuruma yapılacak başvuruları kolaylaştırıcı bir unsur olarak görülmektedir. Bu kapsamda kuruma başvuruların nasıl ve ne şekilde gerçekleştirileceği kanunda da açıkça bahsedilmiştir. İdarenin eylem ve işlemleri ya da tutum ve davranışları sonucunda hak, özgürlük veya menfaatleri ihlal edilmiş olan gerçek ve tüzel kişiler Kamu Denetçiliği Kurumu’na başvuruda bulunabilmektedir. Bu çerçevede, tüm bireylerin yanı sıra; sivil toplum kuruluşları, dernekler, vakıflar, şirketler gibi tüzel kişiliğe sahip örgütler de başvuru hakkına sahiptir. Ancak şikâyet başvurusunun eğer insan hakları, temel hak ve özgürlükler, kadın hakları, çocuk hakları ve kamuyu ilgilendiren genel konulara yönelik olması durumunda, başvuru şartları aranmaksızın doğrudan başvurabilmektedirler. Şikâyet başvurusu bireyler tarafından doğrudan yapılabildiği gibi kanuni temsilcisi ya da vekili tarafından da gerçekleştirilebilmektedir (KDK, 2017: 120).

Kamu Denetçiliği Kurumu, kamu kurumlarının hukuka uygun bir şekilde hareket etmelerini sağlamak ve kamu görevlilerinin keyfi davranışlarda bulunmalarının önlenmesi amacıyla devlet geleneğimizde yerini almış köklü bir kurumdur (Özdemir, 2015: 11). Ülkemizde Kamu Denetçiliği Kurumu’nda şikâyet inceleme süreci beş temel aşamadan oluşmaktadır. Bunlar şu şekilde sıralanmaktadır (KDK, 2017: 121).

- ◇ “Başvuruların Alınması ve İlk İncelemenin Yapılması (Başvurunun Kaydı, İlk İnceleme, Dağıtım, Bilgilendirme),
- ◇ Ön İncelemenin Gerçekleştirilmesi (Ön İnceleme, Geçersiz Başvuru, Birleştirme Kararı Ayırma Kararı, İncelenemezlik Kararı, Gönderme Kararı),

- ◇ İnceleme ve Araştırmanın Yapılması (Bilgi ve belge İsteme, Tanık Dinleme, Bilirkişi Görevlendirme, Karar Verilmesine Yer Olmadığı Kararı, Dostane Çözüm),
- ◇ Kararların Verilmesi (Tavsiye Kararı, Ret Kararı, Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı),
- ◇ Kararların Takip Edilmesi (Tavsiye Kararlarının Takibi, Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararlarının Takibi, Gönderme Kararlarının Takibi, Dostane Çözüm Kararlarının Takibi).”

5. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (OMBUDSMANLIK) İMAJ ARAŞTIRMASI

5.1. Araştırma Bilgileri

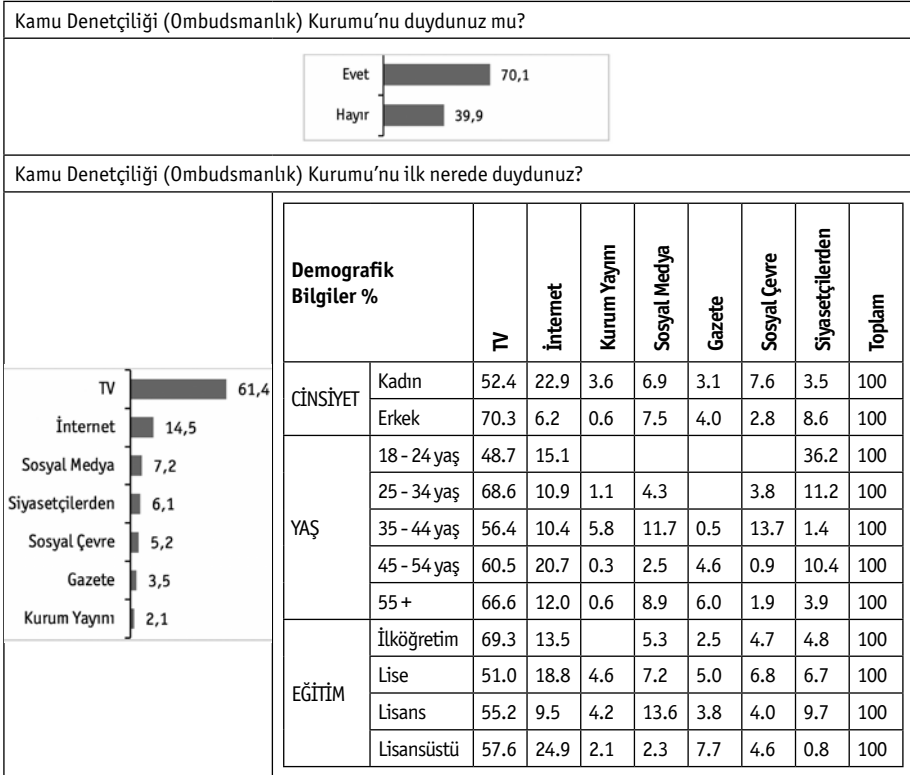
Bu çalışma kapsamında 1371 kişi araştırmaya katılmıştır. Bu çalışmada kantitatif araştırma yöntemlerinden CAWI (Computer Aided Web Interviewing) yöntemi uygulanmıştır. Araştırma 2-4 Şubat 2021 tarihleri arasında, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli, Konya, Tekirdağ, Balıkesir, Aydın, Manisa, Antalya, Adana, Hatay, Kırıkkale, Kayseri, Zonguldak, Kastamonu, Samsun, Trabzon, Erzurum, Ağrı, Malatya, Van, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin illerinde (26 il) yapılmıştır. Araştırmada Kırçoğlu ve Pabuççu'nun 2018 yılında yaptıkları çalışmanın soru formu genişletilerek kullanılmıştır. Araştırmanın demografik bilgileri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Demografik Bilgiler

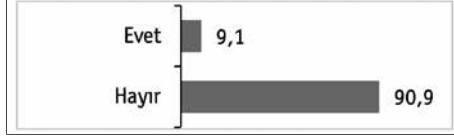
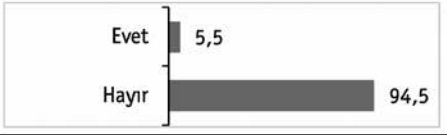
Cinsiyet		Yaş		Eğitim	
Erkek	%50,2	18-24	%15,3	İlköğretim	%52,2
Kadın	%49,8	25-34	%23,2	Lise	%26,0
		35-44	%24,0	Lisans	%18,7
		45-54	%16,7	Lisansüstü	%3,1
		55 +	%20,8		

Tablodaki verilere bakıldığında cinsiyet, yaş ve eğitim açısından Türkiye sosyolojisine uygun bir dağılımın olduğu görülmektedir. Bu durum, çalışmanın örneklem hedefinin gerçekleşmesi açısından önemlidir.

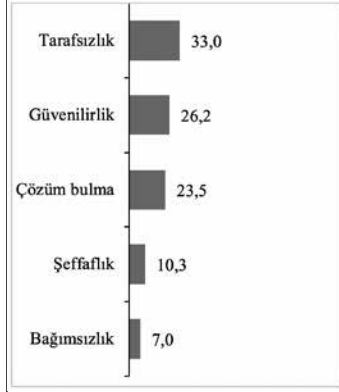
5.2. Araştırma Bulguları

Araştırmaya katılanların %70,1'i Ombudsmanlık Kurumu'nu daha önce duyduğunu beyan etmiştir. Bu kişilerin büyük çoğunluğu kurumla ilgili TV'den bilgi sahibi olduklarını belirtmiştir. TV'yi sırasıyla internet ve sosyal medya takip etmektedir. TV'den bilgi sahibi olma, büyük ihtimalle günlük haber sunumlarında yer alan kurumla ilgili haberler dahilindedir. Sosyal medyanın hayatın büyük kısmını kuşatmış olduğu günümüz gerçekliğinde, bu seçeneğin %7,2 düzeyinde kalması kurumun bu alandaki görünürlük eksikliğini yansıtmaktadır. Gazete, kurum yayını gibi erişilebilirlik ve okuma-yazma alışkanlığı ile ilişkili seçeneklerin son sırada olması normal kabul edilmiştir. Genç yaşlarda internet seçeneğinin ön plana çıkması ve yaş ilerledikçe TV'den öğrenmenin artması yine sosyolojik gerçekliğe uygundur.

Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun resmi sitesini ziyaret ettiniz mi?	Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun yayınlarını (dergi rapor vb) okudunuz mu?								
 <table border="1"><tr><td>Evet</td><td>9,1</td></tr><tr><td>Hayır</td><td>90,9</td></tr></table>	Evet	9,1	Hayır	90,9	 <table border="1"><tr><td>Evet</td><td>5,5</td></tr><tr><td>Hayır</td><td>94,5</td></tr></table>	Evet	5,5	Hayır	94,5
Evet	9,1								
Hayır	90,9								
Evet	5,5								
Hayır	94,5								

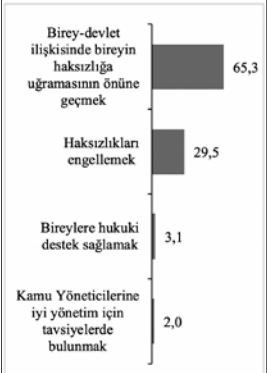
Ombudsmanlık Kurumu'nun resmi sitesini ziyaret edenlerin oranı oldukça düşüktür. Benzer şekilde kurumun dergi, rapor vb. yayınlarını okumuş olanların oranı %5,5'tir. İki sonuç bir arada ele alındığında, bu noktada kurumun vatandaşlara yönelik yeni bir strateji belirlemesi gerektiği açıkça görülmektedir. Ayrıca bu oranlar, yukarıdaki tabloda, internet, kurum yayını gibi seçeneklerin oranları ile benzeşmektedir.

Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun en önemli özelliği ne olmalıdır?																	
	Demografik Bilgiler %	Güvenilirlik	Çözüm bulma	Bağımsızlık	Tarafsızlık	Şeffaflık	Toplam										
								CİNSİYET									
 <table border="1"><tr><td>Tarafsızlık</td><td>33,0</td></tr><tr><td>Güvenilirlik</td><td>26,2</td></tr><tr><td>Çözüm bulma</td><td>23,5</td></tr><tr><td>Şeffaflık</td><td>10,3</td></tr><tr><td>Bağımsızlık</td><td>7,0</td></tr></table>	Tarafsızlık	33,0	Güvenilirlik	26,2	Çözüm bulma	23,5	Şeffaflık	10,3	Bağımsızlık	7,0							
	Tarafsızlık	33,0															
	Güvenilirlik	26,2															
	Çözüm bulma	23,5															
	Şeffaflık	10,3															
Bağımsızlık	7,0																
CİNSİYET	Kadın	18.2	10.9	7.6	48.8	14.5	100										
	Erkek	34.3	36.1	6.4	17.2	6.1	100										
YAŞ	18 - 24 yaş	39.9	25.2	9.2	25.8	-	100										
	25 - 34 yaş	34.9	20.1	12.8	6.6	25.5	100										
	35 - 44 yaş	26.9	29.6	5.6	20.7	17.2	100										
	45 - 54 yaş	36.6	20.9	3.9	36.2	2.5	100										
	55 +	11.5	20.8	11.2	46.1	10.5	100										
EĞİTİM	İlköğretim	21.5	19.1	8.7	38.7	12.0	100										
	Lise	29.4	27.8	3.5	32.3	7.0	100										
	Lisans	32.5	30.1	7.0	18.9	11.4	100										
	Lisansüstü	48.7	16.8	14.8	14.0	5.8	100										

Araştırmaya katılan her üç kişiden biri Ombudsmanlık Kurumu'nun en önemli özelliğinin tarafsızlık olması gerektiğini belirtmektedir. Bu seçeneği, sırasıyla güvenilirlik ve çözüm bulma takip etmektedir Kadınlarda tarafsızlık, erkeklerde ise çözüm bulma seçeneği ilk sırada görülmektedir. Yaş açısından tarafsızlık seçeneği orta ve ileri yaş grubunda daha fazla tercih edilmiştir. Gençler ise güvenilirlik seçeneğine yoğunlaşmışlardır. Eğitim açısından ise eğitim düzeyi yükseldikçe tarafsız-

lık seçeneği zirveyi güvenilirlik seçeneğine bırakmaktadır. Tarafsızlık seçeneğinin en fazla tercih edilen başlık olması aynı zamanda toplumda, birey ve idare arasında yaşanan bir sorun karşısında ilgili kurumdan beklentiyi de ifade etmektedir. Dolayısıyla, bu ilkeye bağlı olacak kurumun aynı zamanda güvenilir olacağı da düşünülmektedir. Bu nedenle güvenilirlik seçeneğinin ikinci sırada yer alması kendi içinde anlamlı bir ilişkiyi göstermektedir. Hatta neticede bu kuruma başvurunun nihai amacı olarak çözüme ulaşmanın bu iki seçenektan sonra gelmesi bu minvalde değerlendirilmelidir. Yani toplum, tarafsız ve güvenilir özelliklere haiz Ombudsmanlık Kurumu'nun ancak çözüm üreteceğini düşünmektedir. Son olarak iyi yönetim kapsamında üzerinde en fazla durulan ilkelerden biri olan şeffaflık seçeneğinin son sıralarda yer alması, yönetim sürecinin toplumsal algısı açısından tartışmaya muhtaç bir sonuç şeklinde değerlendirilmektedir.

Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun temel görevi ne olmalıdır?						
Demografik Bilgiler %	CİNSİYET	Bireylere hukuki destek sağlamak	Haksızlıkları engellemek	Birey-devlet ilişkisinde bireyin haksızlığa uğramasının önüne geçmek	Kamu Yöneticilerine iyi yönetim için tavsiyelerde bulunmak	Toplam
		Kadın	1.6	25.7	72.4	0.3
Erkek	4.7	33.3	58.3	3.7	100	
YAŞ	18 - 24 yaş	-	11.7	88.3	-	100
	25 - 34 yaş	12.0	35.9	45.1	7.0	100
	35 - 44 yaş	3.2	23.8	72.1	0.9	100
	45 - 54 yaş	2.2	28.4	66.7	2.7	100
	55 +	2.9	36.0	59.5	1.6	100
EĞİTİM	İlköğretim	2.7	35.9	60.5	0.9	100
	Lise	2.4	24.4	70.0	3.1	100
	Lisans	5.2	18.0	73.2	3.5	100
	Lisansüstü	6.8	32.0	57.3	3.9	100

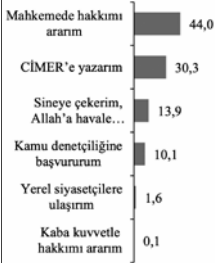
Araştırmaya katılanların üçte ikisi Ombudsmanlık Kurumu'nun temel görevi olarak, birey-devlet ilişkisinde bireyin haksızlığa uğramasının önüne geçmek olduğunu açıklamıştır. Bu seçeneği, daha genel bir ifade olarak haksızlıkları

engellemek seçeneği takip etmektedir. Bireylere hukuki destek sağlamak, kamu yöneticilerine tavsiyelerde bulunmak başlıkları oldukça düşük düzeyde kalmaktadır. Özetle, vatandaş Ombudsmanlık Kurumu'na haksızlıkları engelleyen bir misyon yüklemektedir. Bu hususta bireyin haksızlığa uğraması meselesinin altını çizmektedir. Bireyin korunması ile ilgili hassasiyet kadınlarda, 18-24 yaş arası gençlerde ve lisans mezunlarında daha yüksektir. Erkekler, 55 yaş üzeri kişiler ve ilköğretim mezunları ise konuya daha genel perspektiften bakarak haksızlıkları önleme seçeneğinde ön plana çıkmaktadır. Tablodan öne çıkan diğer sonuçlar ise eğitim arttıkça kamu yöneticilerine tavsiyelerde bulunmalı diyenlerin oranı da artmakta, tavsiye ve hukuki destek başlıklarında erkekler ilk sırada yer almaktadır. Tabloya bir bütün olarak baktığımızda vatandaşlar, kamu kurumları ile yaşadıkları veya yaşayacakları bir sorunda, bir haksızlığa uğrama durumunda Ombudsmanlık Kurumu'nun bu duruma engel olacağına inanmaktadır. Bir diğer ifadeyle, en azından toplumun beklentisinin bu yönde olduğu gerçeğinin altını çizmek gerekmektedir.

Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun kararları sizce ne/nasıl olmalıdır.						
Demografik Bilgiler %		Görüş bildirme	Tavsiyede bulunma	Haksızlığa uğrayan kişinin yanında hukuki pozisyon alma	Kamu kurumlarına yaptırımında bulunma	Toplam
Haksızlığa uğrayan kişinin yanında hukuki pozisyon alma						63,0
	Kamu kurumlarına yaptırımında bulunma					33,1
Tavsiyede bulunma						2,3
Görüş bildirme						1,5
CİNSİYET	Kadın	0.7	-	61.3	38.0	100
	Erkek	2.3	4.7	64.7	28.3	100
YAŞ	18 - 24 yaş	4.5	-	34.8	60.7	100
	25 - 34 yaş	0.5	5.9	49.0	44.6	100
	35 - 44 yaş	1.3	2.9	70.4	25.5	100
	45 - 54 yaş	1.2	2.7	66.1	30.0	100
	55 +	2.2	1.0	54.7	42.1	100
EĞİTİM	İlköğretim	0.5	1.3	61.6	36.6	100
	Lise	1.1	3.2	61.9	33.8	100
	Lisans	4.7	4.2	70.3	20.8	100
	Lisansüstü	6.1	1.9	53.5	38.5	100

Toplumun %63'ü Ombudsmanlık Kurumu'ndan haksızlığa uğrayan kişinin yanında hukuki pozisyon almasını beklemektedir. Kurum, haksızlık yapan kamu kurumlarına yaptırımında bulunsun diyenler üçte bir düzeyindedir. Tavsiyelerde bulunsun veya sadece görüşünü bildirsın diyenlerin oranı ise %3'ün altındadır. Burada dikkat çeken husus, kurumun kararların tavsiye niteliğinde olmasına rağmen halkın beklentisinin farklı olduğu gerçeğidir. Kamu kurumlarına karşı doğrudan bireyi savunsun ve kamu kurumlarına yaptırım uygulasin seçeneklerin %96,1 gibi neredeyse toplumun tamamına karşılık gelmektedir. Bu sonuç, kurumunu yasal etki alanı ile toplumsal beklenti etki alanının uyuşmaması anlamındadır. Şüphesiz bu sonuçlarda kurumun verdiği tavsiye kararlarına uymayan kurumların olması ve bu hususta bir yaptırımın bulunmaması etkili olmaktadır. Demografik açıdan ele alındığında kadınların, orta yaş grubunun ve eğitim düzeyi düşük kişilerin, kurumun kararlarının daha etkili olması gerektiği (ilk iki seçenek) sonucuna ulaşılmaktadır. Tavsiyede bulunsun ve görüş bildirsın diyenlerin toplam oranı eğitim düzeyi yüksek kişilerde, erkeklerde ve gençlerde daha fazladır.

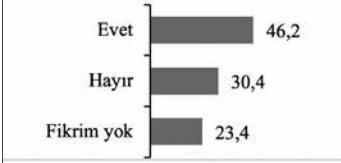
Kamu kurumları karşısında haksızlığa uğrarsanız ne yaparsınız?								
Demografik Bilgiler %		Mahkemede hakkımı ararım	Kaba kuvvetle hakkımı ararım	CİMER'e yazarım	Kamu denetçiliğine başvururum	Yerel siyasetçilere ulaşıırım	Sineye çekerim, Allaha havale ederim	Toplam
CİNSİYET	Kadın	61.6	-	24.8	5.9	1.3	6.3	100
	Erkek	26.4	0.3	35.7	14.3	1.8	21.4	100
YAŞ	18 - 24 yaş	31.3	-	8.7	-	16.5	43.5	100
	25 - 34 yaş	34.2	-	20.0	13.3	2.0	30.5	100
	35 - 44 yaş	23.3	0.2	54.0	5.7	0.6	16.2	100
	45 - 54 yaş	38.2	0.1	30.3	14.5	3.0	14.0	100
	55 +	73.8	0.2	8.5	9.1	0.5	7.9	100
EĞİTİM	İlköğretim	51.0	-	28.9	7.4	0.4	12.2	100
	Lise	32.6	0.4	39.3	6.4	3.8	17.5	100
	Lisans	42.3	0.1	18.7	25.1	1.4	12.4	100
	Lisansüstü	42.4	0.3	34.5	5.2	1.7	16.0	100

Araştırmaya katılanlara, *kamu kurumları karşısında haksızlığa uğradığınızda ne yaparsınız?* diye sorulmuştur. Bu soruya, mahkemeye başvururum diyenlerin oranı toplumun yarısına bile karşılık gelmemektedir (%44). Bu sonuç, yargı merciinde hak arama pratiğinin veya kültürünün zayıf olduğu anlamına gelmektedir. Şüphesiz bunda, mahkeme sürecinin zaman ve ekonomik açıdan bir imkan gerektirdiği gerçeği etkilidir. Türkiye’de, son yıllarda sıkça kullanılan CİMER’e şikayet başlığı araştırmada en fazla tercih edilen ikinci seçenektir ve her üç kişiden biri bu şekilde davranacağını beyan etmektedir. Ombudsmanlık Kurumu’na başvururum diyenlerin oranı %10,1 gibi oldukça düşük düzeydedir. Sineye çeker Allah’a havale ederim şeklinde haksızlığa karşı tepki göstermeme seçeneği dahi bu oranın üzerindedir. Bu sonuç, Ombudsmanlık Kurumu’nun dikkatle üzerinde durması gereken bir sonuçtur. Bu sonuçta, kuruma erişim, kurumla iletişim, kurumdan sonuç alınacağına dair inancın düşük olması, diğer seçeneklere daha fazla güven, kurumdan habersiz olunması, kurumun faaliyet ve yetki alanının tam olarak bilinmiyor olması vb. birçok faktör etkili olabilir. Tablo açısından sevindirici husus, kaba kuvvetle hakkımı ararım diyenlerin oranının neredeyse %0 olmasıdır. Ombudsmanlık Kurumuna başvururum diyenlere demografik açıdan bakıldığında, erkeklerin, 45-54 yaş arası kişilerin ve lisans mezunlarının kendi kategorilerinde ilk sırada yer aldıkları görülmektedir. Mahkemeye başvurmada kadınlar, 55 yaş üzeri kişiler, ilköğretim mezunları, CİMER’e başvuruda erkekler, 35-44 yaş arası kişiler ve lise mezunları ön plana çıkmaktadır.

Hiç Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu’na başvurduunuz mu?					
		Demografik Bilgiler ve Seçim Tercihi %	Evete	Hayır	Toplam
	CİNSİYET	Kadın	1.8	98.2	100.0
		Erkek	9.9	90.1	100.0
Evete } 5,8 Hayır } 94,2	YAŞ	18 - 24 yaş	-	100.0	100.0
		25 - 34 yaş	0.6	99.4	100.0
		35 - 44 yaş	5.2	94.8	100.0
		45 - 54 yaş	6.0	94.0	100.0
		55 +	7.3	92.7	100.0
	EĞİTİM	İlköğretim	7.8	92.2	100.0
		Lise	2.3	97.7	100.0
		Lisans	6.2	93.8	100.0
		Lisansüstü	2.7	97.3	100.0

Kamu kurumları karşısında haksızlığa uğrarsanız Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'na başvurur musunuz?					
Demografik Bilgiler %		Evet	Hayır	Fikrim yok	Toplam
CİNSİYET	Kadın	45.7	34.2	20.1	100
	Erkek	46.6	26.7	26.7	100
YAŞ	18 - 24 yaş	32.0	28.2	39.9	100
	25 - 34 yaş	40.1	31.5	28.4	100
	35 - 44 yaş	44.3	14.6	41.1	100
	45 - 54 yaş	57.4	23.2	19.4	100
	55 +	36.1	54.9	9.0	100
EĞİTİM	İlköğretim	36.1	40.3	23.7	100
	Lise	52.0	22.9	25.2	100
	Lisans	66.3	15.1	18.6	100
	Lisansüstü	52.0	15.9	32.1	100

Yanıt	Oran (%)
Evet	46,2
Hayır	30,4
Fikrim yok	23,4

Araştırmada katılımcılara daha önce Ombudsmanlık Kurumu'na başvurup vurmadıkları ve haksızlığa uğradıklarında başvurmayı düşünüp düşünmedikleri sorulmuştur. Bu iki tablo bir arada değerlendirilmiştir. Buna göre daha önce kuruma başvuranların oranı %5,8'dir. Bu yeni kurulmuş bir kurum için kayda değer bir oran olarak düşünülebilir. Başvuranlar arasında, erkekler, 55 yaş üzeri kişiler ve ilginç şekilde ilköğretim mezunları ilk sıradadır. Kurum imajı açısından ikinci soru daha önemlidir. Buna göre her üç kişiden biri haksızlığa uğrasa bile Ombudsmanlık Kurumu'na başvurmayacağını belirtmiştir. Başvururum diyenlerin oranı ise toplumun yarısından azdır. Başvururum diyenlerde, erkekler, 45-54 yaş arası kişiler ve lisans mezunları ön plana çıkmaktadır. Bu iki sonuç bir önceki tablo ile uyusmaktadır.

%	Katılmıyorum	Ne Katılmıyorum Ne Katılıyorum	Katılıyorum
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için yetkili kişiler medyada daha fazla yer almalıdır.	10,0	18,7	71,3
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için çözdüğü meseleleri kamuoyu ile sık sık paylaşılmalıdır.	3,3	12,3	84,4
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için kurum, güvenilir ve tarafsız olmaktan taviz vermemelidir.	2,5	7,2	90,3
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için eğitim müfredatında ve eğitim birimlerinde (lise, üniversite) kamu denetçiliğine daha fazla yer verilmelidir.	6,4	18,8	74,8
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için medyada kamu spotu olarak daha fazla yer almalıdır.	2,7	11,2	86,1
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için ulusal-uluslararası toplantılarla farkındalık oluşturmalıdır.	5,0	16,0	79,0
Kamu denetçiliği imajını güçlendirmek için sosyal medya görünürlüğüne ağırlık verilmelidir	6,5	17,7	75,8

Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu'nun toplum nezdinde imajının artırılmasına yönelik bazı faaliyetleri gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu konuda ön araştırma neticesinde belirlenen başlıklar katılımcılara yöneltilmiş ve verdikleri cevaplar tabloda gösterilmiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki belirlenen tüm başlıklar, vatandaş tarafından büyük çoğunlukla destek görmektedir. Kurum imajına yönelik, en fazla işaretlenen seçenek, kurumun güvenilir ve tarafsızlığından taviz vermemesi seçeneğidir. Bu sonuç yukarıdaki veriler ile uyusmaktadır. Bu seçeneği sırasıyla, kurumun medyada daha fazla yer alması ve kurumun çözdüğü meseleleri kamuoyu ile sık sık paylaşması seçenekleri takip etmektedir. Ulusal-uluslararası toplantılar, sosyal medya görünürlüğü, eğitim müfredatında yer alma ve yetkili kişilerin medyaya çıkması gibi başlıkların Ombudsmanlık Kurumu'nun imajını artıracığı sonucuna ulaşılmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ombudsmanlık, kuruluşundan bu yana birçok ülkede etkili bir şekilde uygulanmaya başlamış, demokratik yönetim felsefesiyle vatandaşların hak ve menfaatlerinin korunduğu bir sistem olarak her geçen gün artan bir ilgi odağı haline

gelmiştir (Boyalı ve Gündoğdu, 2020: 450). Ombudsmanlık, etkin ve kolay bir şekilde ulaşılabilen bir denetim mekanizması olarak hızla yayılmaktadır. Gerek vatandaşların kamu örgütlerinin yönetimlerinden kaynaklanan problemlere ilişkin şikâyetlerinin hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulması ve azaltılması gerekse bu kamu örgütlerinin Kurumun tavsiyelerini dikkate alması yolu ile idari yargının yükünün azaltılması asıl amaç olarak görülmektedir. Vatandaşların kamu idareleri ile olan ilişkilerinde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda çözümü sağlamaya çalışan, taraflardan ayrı ve bağımsız bir kişi durumunda yani arabulucu konumunda olan Ombudsman oldukça önemli bir yere sahiptir. Buna ek olarak masrafsız bir biçimde bireysel başvuruya olanak tanınması, şikâyetleri çok detaylı inceleme ve araştırma yetkisi ile donatılmış olması, değerlendirme yaparken ulusal ve uluslararası mevzuatı göz önünde bulundurması, kararlarını hukuka, hakkaniyete, insan haklarına dayalı adalet anlayışı çerçevesinde alması ve vermiş olduğu kararlarını da kamuoyu nezdinde paylaşması Ombudsmanlık kurumunun ayrıcalıklı olmasını sağlamakta ve kurumun kamuoyundaki imaj ve itibarını güçlendirmektedir.

Kararlarının bağlayıcı olmaması ve yaptırım yetkisinin olmamasına rağmen Ombudsmanlık Kurumu, gücünü yaptığı araştırmaların sonucunu raporlaması ve bunu kamuoyuna açıklamasından almaktadır. Kamuoyu baskısı kurumun etkinliğini ve gücünü artıran önemli bir unsur olarak görülmektedir. Bu sebeptendir ki, ulaşılması kolay ve masrafsız olan bu kurumu kamuoyunun tanınması ve kurumun imajının vatandaş tarafından olumlu algılanması gerçekleştirilen denetimlerin etkinliğinin sağlanması açısından önem arz etmektedir.

Türkiye’de Kamu Denetçiliği Kurumu, henüz yeni sayılabilecek bir kurum olmasına rağmen, kurumsal yapılanmasını hemen hemen tamamlamış durumundadır. Bunun yanı sıra çocuklara, gençlere, kadınlara ve toplumun diğer kesimlerine ulaşarak, hak arama kültürüyle ilgili farkındalığı arttırmaya çalışmakta ve buna ilişkin önemli mesafeler kat etmektedir. Başvuru yöntemlerinin pratikliği, dijital olanaklardan yararlanması ve e-başvuru imkânının olması gibi nedenlerden tanınırlığının ve imajının hızla yükseldiği görülmektedir. Bu bağlamda faaliyetlerini nitel ve nicel olarak sürekli arttırmakta ve her geçen gün daha fazla başvuru almaktadır.

Kurum imajının vatandaşlar tarafından olumlu algılanması ve daha etkin kullanımı için kurumun tanıtımı büyük önem taşımaktadır. Vatandaşların Kurumun amacı, statüsü, görevi ve yetkileri konusunda bilgilendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca kuruma başvurunun nasıl yapılacağı, bu başvuruların değerlendirme ve sonuçlandırma sürecinin nasıl işlediği hakkında bilgilendirme yapılmalı ve kurumun tanınması sağlanmalıdır. Buna ilişkin olarak kuruma dair haberlere medya iletişim araçlarında daha fazla yer verilmesi ve vatandaşların gözünde güvenilir imajını pekiştirecek biçimde bilgilendirmeye yönelik yayınların yapılması tanıtım açısından gereklidir. Bu amaçla tanıtım toplantıları, ziyaretler ve gerekli ise reklam harcamaları da yapılmalıdır. Yani kurumun her türlü iletişim kanalını kullanarak kurumu kamuoyuna tanıtması ve kamuoyunu desteğini alarak güce sahip olması gerekmektedir. Kurumun bağımsızlığını ve tarafsızlığını etkileyecek hiçbir tutum ve davranış olmamalıdır.

KAYNAKÇA

- ABDİOĞLU, Hasan (2007). “Yönetişim İlkelerinin Uygulanmasında Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) Kurumu ve Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye Açısından Önemi”, **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Yıl: 6, Sayı: 11, Bahar 2007/ 2, ss. 79- 102.
- AKINCI, Müslüm (1999). **Bağımsız İdari Otoriteler ve Ombudsman**, Beta Basım Yayın Dağıtım, İstanbul.
- ATAMAN, Taykan (1997). **Ombudsman ve Temiz Toplum**, Yeni Türkiye Dergisi, Siyasette Yozlaşma II Özel Sayı, Yeni Türkiye Medya Hizmetleri Yayını, S. 14, Ankara, ss. 779- 780.
- AVŞAR, B. Zakir (1988). **Ombudsman (Kamu Hakemi): Türkiye İçin Bir Model Önerisi**, Hak-İş Konfederasyonu Yayını, Ankara.
- AVŞAR, B. Zakir (2007). **Ombudsman: İyi Yönetilen Türkiye İçin Kamu Hakemi**, Asil Yayın Dağıtım, Ankara.
- BOYALI, Handan, GÜNDOĞDU, Serkan (2018). **Kamu Denetçiliği Türü Önerisi Olarak Çocuk Ombudsmanlığı'nın Türkiye'de Uygulanabilirliği, Güncel Akademik Araştırmalar: Sosyal Bilimlere Yönelik Stratejik Bakış Açısı**, Editör: Ömer Kürşad TÜFEKÇİ, 1. Baskı, Hiperlink Yayınları, İstanbul, ss. 95- 126.
- BOYALI, Handan, GÜNDOĞDU, Serkan (2020). **Çevre Ombudsmanlığı, Ombudsmanlık: Dünyada Uygulanan Özel Amaçlı Ombudsmanlık Türleri ve Uygulamaları**, Editör: **Oğuzhan ERDOĞAN**, 1. Baskı, Nobel Yayınları, Ankara, ss. 447- 465.
- BUCK, Trevor, KIRKHAM, Richard ve THOMPSON, Brian (2016). **The Ombudsman Enterprise and Administrative Justice**, London and New York: Routledge.
- EKEN, Musa (1998). “Yönetim Karşısında Vatandaşın Korunmasında Ombudsman Kurumunun Rolü”, Editörler: **Dursun, Davut ve Al, Hamza**, Türkiye'de Yönetim Geleneği, İlke Yayıncılık, İstanbul.
- ERDOĞAN, Oğuzhan (2019). **Çevre Ombudsmanlığının Türkiye'de Uygulanabilirliği Üzerine Reel Bir Değerlendirme**, Editör: **B. Hergüner& E. Kalkan**, Türkiye'de Çevre Politikaları: Sürdürülebilir Kalkınma için Eksik Halkayı Tamamlamak, Nobel Yayıncılık, Ankara, ss. 231- 248.

- EREN, Hayrettin (2000). "Ombudsman Kurumu", **Atatürk Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: IV, Sayı: 1, ss. 79- 96.
- ERHÜRMAN, Tufan (1998). "Ombudsman", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt: 31, Sayı: 3, ss. 87- 102.
- EROĞLU, Hamza (1978). İdare Hukuku, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayını, Kalite Matbaası, Ankara.
- ERYILMAZ, Bilal ve Şen, M. Lütfi (1994). **2000'li Yıllara Doğru Türkiye'de Yerel Yönetimler**, MÜSİAD Araştırma Raporları: 5, MÜSİAD Yayınları, Anadolu Matbaacılık, İstanbul.
- ERYILMAZ, Bilal (2018). **Kamu Yönetimi**, (11. Baskı), Umuttepe Yayınları, Kocaeli.
- ESGÜN, İbrahim Uğur (1996). "Ombudsman Kurumu'nun Türkiye için Gerekliği Üzerine Bir Değerlendirme", **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, 45 (1), ss. 251- 278.
- FENDOĞLU, H. Tahsin (2011). "**Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık)**", Yetkin Yayınları, 1. Baskı, Ankara.
- GIDDINGS, Philip (2001). "Whither The Ombudsman?", **Public Policy and Administration**, Cilt: 16, Sayı: 1, ss. 20.
- GİŞİ, Selçuk (2017). "Ombudsmanlık Kurumu, İsveç ve Fransa Ülke Uygulamaları ile Avrupa Ombudsmanı Üzerine Bir İnceleme", **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**, YBHD, 2.
- GÖKÇE, Ali Fuat (2012). "Çağdaş Kamu Yönetiminde Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) ve Türkiye İçin Askeri Ombudsmanlık Önerisi", **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 17, Sayı: 2, ss. 203- 227.
- GÜLENER, Serdar (2013). "Ombudsman-Yargı İlişkileri ve Yargı Ombudsmanlığı Sistemi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme", **Akademik İncelemeler Dergisi**, Cilt: 8, Sayı: 1, ss. 1- 27.
- HANSEN, Gammeltoft Hans (1996). "Ombudsman Kavramı", **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt: 29, Sayı: 3, ss. 195- 202.
- KAHRAMAN, Mehmet (2011). "Hukuk Devletine Katkıları Bakımından Kamu Denetçiliği", **Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt: 8, Sayı: 16, ss. 355- 373.

- Kamu Denetçiliği Kurumu, 2017 Yıllık Raporu.
- KESTANE, Doğan (2006). “Çağdaş Bir Denetim Organizasyonu Olarak Ombudsmanlık (Kamu Denetçiliği)”, **Maliye Dergisi**, Sayı 151.
- KIRÇOĞLU, Tülay, PABUÇCU, Hakan (2018). “İyi Yönetim İlkeleri Bağlamında Kamu Denetçiliği Kurumu: Kamu Görevlileri Algısı”, **Ombudsman Akademik**, 2018 Yılı Özel Sayı/Kamu Hizmetlerinde İyi Yönetim İlkeleri, ss. 329- 365.
- KÖKSAL, Mustafa (2007). **Ombudsman: “Kamu Hakemi”**, Işık Eğitim Kültür Hizmetleri Yayınları, Ankara.
- KÖSE, H. Ömer (1999). Denetim ve Demokrasi, **Sayıştay Dergisi**, Sayı: 33, ss. 62- 85.
- MAGNETTO, Paul (2003). “Between Parliamentary Control And The Rule of Law: The Political Role of The Ombudsman in The European Union”, **Journal of European Public Policy**, Cilt: 10, Sayı: 5, ss. 677- 694.
- MAN, Fuat (2017). “Birleşik Krallıkta Kamu Denetçiliği: Parlamento ve Sağlık Hizmetleri Ombudsmanı”, **Söke İşletme Fakültesi Priene Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 1, ss: 23- 34.
- MIHÇIOĞLU, Cemal (1987). **Kamu Yönetimi Alanında Türkçe Terim Denemeleri**, Ankara Üniversitesinin Kuruluşunun 40.Yılına Armağan, Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Yayını, Ankara.
- MUTTA, Serdar (2005). *İdarenin Denetlenmesi ve Ombudsman Sistemi*, Kazancı, İstanbul.
- OOSTING, Marten (2001). **Protecting the Integrity and Independence of the Ombudsman Institution: the Global Perspective**, Editör: L. C. Reif, The International Ombudsman Yearbook, (pp.1- 23). the Netherlands: Kluwer Law International.
- ÖNEN, S. Mustafa (2015). “Ombudsman Kurumu: İsveç Parlamento Ombudsmanlığı ile Kamu Denetçiliği Kurumu’nun Denetim Alanları ve Kararlarının Bir İncelemesi”, İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 1, ss. 165- 186.
- ÖNEN, S. Mustafa (2016). “Kamu Yönetiminin Denetlenmesinde Dilekçe ve Bilgi Edinme Hakkının Kullanılması: Kamu Denetçiliği Kurumu ile İsveç Parlamento Ombudsmanlığı’na Yapılan Şikayetlerin Değerlendirilmesi”, **Social Sciences**, Cilt: 11, Sayı: 2, ss. 62- 84.

- ÖNEN, S. Mustafa, ENGİN, Selin (2019). “Birleşik Krallıkta Cezaevi Ombudsmanlığı: Türkiye’ye Uygulanabilirliği”, **Ombudsman Akademik**, Yıl:5, Sayı: 10, ss. 15- 37.
- ÖZDEMİR, Birol (2015). **Kamu Denetçiliği Kurumu’nun İşlevi, Yapısı ve Devlet Teşkilatındaki Konumu**, Adalet Yayınevi, Ankara.
- ÖZDEN, Kemal (2005). **Ombudsman**, Tasam Yayınları, İstanbul.
- ÖZDEN, Kemal (2007). **Yerel Demokrasi Bağlamında Türkiye’de Ombudsman Denetimi**, Editör: B. Eryılmaz, M. Eken, M. L. Şen, Kamu Yönetimi Yazıları: Teoride Değişim, Yeniden Yapılanma, Sorunlar ve Tartışmalar, Nobel Yayınları, Ankara, ss. 384- 410.
- ÖZDEN, Kemal (2010). **Ombudsman: Türkiye’deki Tartışmalar**, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- ÖZER, M. Akif, AKÇAKAYA, Murat, YAYLI, Hasan, BATMAZ, Nazlı Y. (2015). **Kamu Yönetimi: Klasik (Yapı ve Süreçler)**, Adalet Yayınevi, Ankara.
- PARLAK, Bekir, DOĞAN, Kadir C. (2015). “Türkiye’de Ombudsmanın Uygulanabilirlik Analizi: Ampirik Bir Çalışma”, **Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, Volume 10/10 Summer, p.749- 770. DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8599> ISSN: 1308-2140, Ankara.
- PARLAK, Bekir ve DOĞAN, Kadir C. (2016). “**Ombudsman: Kavram ve Tarihsel Gelişim**”, Karşılaştırmalı Ombudsman İncelemeleri, Editör: **Bekir Parlak ve Kadir Caner Doğan**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, ss. 19- 24.
- SENEVİRATNE, Mary (2002). **Ombudsmen: Public Services and Administrative Justice**, Butterworths-Reed Elsevier, United Kingdon.
- SEZEN, Seriyе (2001). “Ombudsman; Türkiye İçin Nasıl Bir Çözüm? Kamu Denetçiliği Tasarısı Üzerine Bir Değerlendirme”, **Amme İdaresi Dergisi**, C.34, S.4, ss. 71- 96.
- ŞAHİN, Ramazan (2010). “Ombudsman Kurumu ve Türkiye’de Kurulmasının Türkiye’nin Demokratikleşmesi ve Avrupa Birliği Üyeliği Üzerine Etkileri”, **Türk İdare Dergisi**, Sayı: 468, ss. 131- 157.
- TAYŞI, İsmet (1997). “Ombudsman Kurumu ve Ülkemizde Uygulanabilirliği”, **Sayıştay Dergisi**, Haziran, Sayı: 25, ss. 106- 124.

- TORTOP, Nuri., İSBİR, Eyüp ve AYKAÇ, Burhan (1993). **Yönetim Bilimi**, Yargı Yayınları, Ankara.
- TUTAL, Erhan (2014). **Dünyada ve Türkiye’de Ombudsmanlık**, Adalet Yayınevi, Ankara.
- USTA, Hasibe (2016). “Türkiye’de Ombudsman (Kamu Denetçiliği) Kurumu”, **Denetim**, (14), ss. 59-64. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/denetisim/issue/22467/240302>
- ÜNAL, Feyzullah (2013). **Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Denetimi ve Yerel Yönetim Ombudsmanı**, Savaş Yayınevi, Ankara.
- YILDIZ, Nihat (1998). **Türkiye’de Belediyelerin Dış Yönetimsel Denetimi**, T.C. İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Kontrolörleri Derneği Yayını, No: 4, Ankara.
- YÜCE, Mehmet ve BEYCE, Atanur (2013). **Kamu Denetçiliği Hukuku**, Savaş Yayınevi, 1. Baskı, Ankara.
- 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu, (2012), https://www.ombudsman.gov.tr/document/Kamu_Denetciligi_Kurumu_Kanunu.pdf, (Erişim Tarihi: 22.03.2021).

T.C.
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

GİRİŞİMSSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
BAŞKANLIĞI
ETİK KURULU KARARLARI

Oturum Tarihi	Oturum Saati	Karar No	Oturum Sayısı
29.04.2021	11:00	02	2021/7

Kurulumuz 29.04.2021 tarihinde saat 11:00'da Kurul Başkanı Prof. Dr. Fulya Benzer başkanlığında, aşağıda imzaları bulunan kurul üyelerinin katılımlarıyla toplanarak gündemdeki konuları görüşmüş ve aşağıdaki kararları almıştır.

KARAR NO 2021/07-02: Dr. Öğr. Üyesi Serkan GÜNDOĞDU'nun 15/04/2021 tarihli ve E. 11094 sayılı başvurusuna istinaden;

Munzur Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde Dr. Öğr. Üyesi Serkan GÜNDOĞDU'ya ait "**Türkiye'de Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık) İmajına Yönelik Bir Araştırma**" konulu çalışma etik kurulumuzda görüşülmüş olup; çalışmanın etik kurallara **uygun olduğuna** oybirliği ile karar verilmiştir.

Kararın gereği için Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığına sunulmasına karar verilmiştir.

Kurul Üyeleri:

Prof. Dr. Fulya BENZER (Başkan)
Prof. Dr. Murat ÇİMEN (Üye)
Prof. Dr. Nuran ÇIKCIKOĞLU YILDIRIM (Üye)
Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ (Üye)
Doç. Dr. Ebru YÜCE BABACAN (Üye)
Doç. Dr. Banu KUTLU (Üye)
Doç. Dr. Doğançan ÖZSEL (Üye)
Doç. Dr. Savaş SERTEL (KATILMADI)
Dr. Öğr. Üyesi Yadigar ÇEVİK DURMAZ (Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Bayram GÜNEŞ (Üye)
Dr. Öğr. Üyesi Eray Ekin SEZGİN (Üye)
Arş. Gör. Selim Orhun SUSAM (Üye)
Av. Serkan ERDOĞAN (Üye)

e-İmzalıdır

Prof. Dr. Fulya Benzer
Kurul Başkanı

Prof. Dr. Nuran ÇIKCIKOĞLU YILDIRIM
Üye

Prof. Dr. Murat ÇİMEN
Üye

Doç. Dr. Banu KUTLU
Üye

Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ
Üye

Doç. Dr. Ebru YÜCE BABACAN
Üye

Doç. Dr. Doğançan ÖZSEL
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Bayram GÜNEŞ
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Yadigar ÇEVİK DURMAZ
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Eray Ekin SEZGİN
Üye

Arş. Gör. Selim Orhun SUSAM
Üye

Av. Serkan ERDOĞAN
Üye

Oturum Tarihi	Oturum Saati	Karar No	Oturum Sayısı
29.04.2021	11:00	02	2021/7

Aktülük Mah. Üniversite Yerleşkesi Merkez / Tunceli
Tel: 0 428 213 17 94
E-Posta: universite@munzur.edu.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Necip Doğan
Faks: 0 428 213 18 61
Elektronik ağ: www.munzur.edu.tr

Sayfa 1 / 2

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.